

RENOUVEAU 1904

at pobledlým poutníkem
neb všecko listí vzplálo
A hoří listí, hoří kraj,
v syrovém záři o jaro
nad státním sídlem
Božena Hladíková

Jde bloudit poutník
kol vln, barvy, plavce
v tvém plavém jazyce
pro zpívání ry, je
A sidi kraj, a zpívá
oproti hoří kraj
mnohým dítím
Božena Hladíková

Lyže mluví
ať lalá v duhu
v zářící
je vlněná

Netěba do
je mnohým
Ať se
Božena Hladíková

Ve spadalé listí jsi hodila růži,
 ve hnědé, žluté, šedé listí růži krvavou,
 až pobledlému poutníku hrud' se blahem úží,
 neb všecko listí vzplálo kol rudou záplavou.
 5 A hoří listí, hoří kraj,
 v sychravém září o jaru báj,
 nad zkaženým srdcem sladká tvá slova,
 Boženo Hodačová.

10 Jde bledý poutník teď v plamenech kraje,
 kol vůní, barev, písni celé závěje,
 v tvém plavém jasu ohnivém modrý hrozen zraje
 pro zprahlé rty, jež neměly vroucí naděje.
 A svítí kraj a zpívá svět,
 15 uprostřed hoří měkký tvůj ret,
 novému dítěti pohádka nová,
 Boženo Hodačová.

20 Tys do mlhy vzkřikla zvonci hlasu,
 až mlha v duhy slila se rosných krůpějí,
 ty celičkou svou skutečnost slunečného jasu
 jsi vroucím gestem dala namísto nadějí.

Netřeba doufat, netřeba snít,
 je možno, možno, možno žít:
 člověka pro ráj jsi stvořila znova,
 Boženo Hodačová.

Paulu Robinovi

A takto ke mně mluvil šedý ochránce lásky,
 jenž nade všechno prahne po krásném člověku zítřka,
 a nejen prahne, bije se o jeho slavné příští,
 milenců laskavý přítel, sladký staříčkový snílek,
 5 básník a lékař:

„Až budeš milovat zase celou něhou své duše
 sladoučkou dívku mladou, jako pohádka krásnou,
 jí růžová nadra líbat a krvavé měkké retы,
 až dnové lásky ti jarem obrodí smutnou duši
 10 a schopnu ji učiní opět oddávati se blahu,
 jež pravé a krásné je stejně jako nejvyšší chvíle,
 pro jejichž nadšení člověk bouří se, rve a zmírání —
 tož v první den vyjdi si do města z teplého objetí přímo
 a napni své zraky i sluch svůj, naslouchej, dívej se dlouho,
 15 dívej se dlouho.

Žen legie půjdou mimo, možná že ještě poznáš
 v nich včerejší milenky krásné, manželky, matky něžné,
 že ještě je poznáš aspoň po rysech ve tváři zbylých,
 po gestech, po kroku, po něčem, co ještě po letech mluví.
 20 A naslouchej, dívej se dlouho a nezavři zmučených očí,
 až všechny ty ženy spojí se v jediný strašlivý fantóm,
 jenž ohromný vztyčí se před tebou a hnusnou podobu
 svoji
 jen v hnusnější ještě změnění... Nezavři, probůh, oči,
 až před tebou vztyčí se k nebesům zchátralá onuce lidská,
 25 včerejší krásná milenka, dnes vysátá, zlomená, svadlá,
 cár bez tepla, bez barvy, bez vůně, bez linií a tvarů,
 skřek zoufalosti vtělený, konec, jenž nemůže skončit,
 vysílen k zbabělosti...

30 A než pak zděšený domyslíš o té náplni muky,
jež rozleptala nádheru nejkrásnějšího těla,
o divokých těch bolestech, při nichž se rodí zmetci,
a o věčném jhu strastí, ohýbajících k zemi —
vyzábly netvor nad tebou změni podobu svoji,
dostane barvu prasnice a zápach jejího chléva
35 a tvary dostane, tvary příliš plného žoku,
to jinou podobu konce se lesknoucího
tukem a spokojeností...

Můj bratře, až vrátíš se k milence, k jasu jejího těla,
cos viděl, nezapomeň, a chceš-li dobýti světa,
40 tak horoucně miluj, bys nikdy v milence nezapomněl
člověka zachrániti..."

Tak tedy ke mně mluvil staříčkový milenců přítel.
A já dnes chvěji se hrůzou, chvěji se víc než kdy jindy,
že taková milenka krásná jako červnové ráno
45 mohla by, mohla... ne snad prchnouti milenci svému
za jinou nuancí polibků, za jinými gesty lásky...
ale že mohla by hůře než nevěstka prodati se
pro povinná rození dětí...

Jen pohled' na blesky očí závistných,
 na urážlivý smích
 a na trpasličích intrik směšný rej:
 to proti vůli a činu bouří se neplodná nicka,
 5 to proti pravdě a kráse veš harcuje lidská —
 směj se jen, směj!

Snad budeme biti za ten svůj sen
 o životě, jenž čist a svoboden —
 však ruku mi statečně dej:
 10 je v naší moci líp a krásněji žíti,
 a v jejich není nám v tom zabrániti —
 směj se jen, směj!

Pod verandou jsme seděli skoro sami,
pod zasklenou verandou hostince v sadech.
Podzimek dráždivé vůně splýval s námi
a všecko mělo jeho modravý nádech,
5 když četlas mi Andrejeva.

V poslední zeleni se koupali kosi,
déšť teplý a tichý se pomalu drolil
a listí rezivé, jež chlad září kosí,
a stoly, pěšiny mlžným leskem polil,
10 když četlas mi Andrejeva.

Tvá ruka měkká a teplá na mé snila,
až dveřmi dokořán vešla rozkoš cudná
a smysly zmučené blahem opojila,
že hořké krůpěje skrčily se u dna,
15 když četlas mi Andrejeva.

Jen hlavu vzhůru, milenko jako červen krásná,
 na zašlé mrazy nemyslí teplá jarní noc,
 a každý květ, byť zavřel se, čeká sladká jasna,
 ví, že mu rosa, světlo, žár přijdou na pomoc.

5 Jsou barvy pro nás v poupatech, barvy, vůně, tvary,
 den přijde jejich rozpuku náhle, nečekán;
 pro naše mládí nezhyne slunce plápol starý,
 ni ptáci, klasy, vody, les, šťastných větrů van.

10 Jen hlavu vzhůru, milenko, zítřek patří kráse,
 jež narodí se ze světla čistých lásky gest;
 po jarní bouři celý kraj zahýří si v jase
 a květů měkkou záplavou zbělí písek cest.